

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1618. usque ad annum 1620

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118847

§. 42. Continuatio Dordracensis Conciliabuli.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67326](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67326)

runt, ac sese tredecim illis deputatis Sæc. XVII.
 adjunxere: proin præter Gomaristas A.C. 1618.
 nulli alii supererant Synodi Judices: ~~_____~~
 falso igitur asseruit Basnagius, *Traje-Hist. de la*
Ænsium Deputatorum arbitrio fuisse reli-Relig. des
Etum, an suorum caussam defendere, vel Eccl. Ref.
Judicibus accenseri, & cum iis deliberare p. 282.
malint.

§. XLII.

*Continuatio Dordracensis Concilia-
buli.*

Die decima Decembris in Sessione vi- Newill. l. c.
 gesima quinta Arminiani a Goma- Jæger Hist.
 ristis jussi scriptum protulere, in quo Eccl. l. II.
 demonstratum ibant, hanc Synodum c. 8.
 non esse legitimam, eoquod Gomaristæ
 in propria causa Judices, simulque es-
 sent pars adversa & Schismatis rea,
 necnon manifesti Arminianæ factionis
 hostes, proin non legitimi Judices fo-
 rent: Hæc Arminianorum oppositio
 male habuit Gomaristas, qui de casti-
 ganda, censurisque perstringenda hac
 eorum temeritate per quinque Sessiones
 deliberarunt, Tandem Arminiani Vid. supra
 in Sessione trigesima secunda quinque suos Tom. LII.
 articulos circa Prædestinationem una Lib. 184.
 cum explicationibus, quas supra retu- §. 49.
 limus, producere parabant: Attamen
 Synodus, seu potius Gomaristas intacta

Sæc. XVII. quæstione præcipua rebus ad hunc sco-
A. C. 1618. pum minime attinentibus septem omni-
 no Sessiones studiose insumpsit, quin
 Arminianis petitam, promissamque
 quinque articulos propugnandi liberta-
 tem concederet; unde haud immerito
 commoti, quadragesimæ Sessioni inter-
 esse renuerunt, quam tamen accedere
 vi compellebantur, eo fine, ut Synodi
 decretum contra eos fabricatum perci-
 perent, ac deinceps sese sine omni ter-
 giversatione Deputatorum Gomarista-
 rum edictis submitterent, interminatis
 tam Ecclesiasticis, quam profanis pœ-
 nis. Violenta hac agendi ratione de-
 mum eversa est omnis auctoritas præ-
 tensæ hujus Synodi, quam Arminiani
 deinceps sine omni dubio pro illegitime
 convocato, & inique continuato, illi-
 cito, & monstroso Conciliabulo habe-
 bant, eo potissimum nomine, quod et-
 iam sæminæ promiscue unacum Præ-
 dicantibus & Theologis ad illud accede-
 rent, & sex mulieres inter Judices, &
 egregios hujus Synodi Patres locum
 haberent, non sine magna populi offen-
 sione, & saniorum ludibrio. Nihilomi-
 nus Gomaristæ Arminianis inhiabant,
 ne urbe excederent, aut pro more suo
 prædicarent: postea in tribus Sessioni-
 bus, an Arminiani aperta vi essent re-
 ducendi, eisque petita sese defenden-
 di.

di libertas sit concedenda vel deneganda, non sine magna animorum contentione agitatum, nihil tamen conclusum: Sæc. XVII.
A. C. 1618.

tandem vero Joannes Polyander Sessionem quadragesimam quartam absolvit habita oratione prorsus infusa, jejuna & exanguis; cum vero Gomarus Synodi nomine vitioso huic oratori grates ageret, ejusque eloquentiam commendaret, ex ipsis Gomaristis nonnulli exclamabat, *En! quam blande Asinus Asinum fricat.*

Die tertia Januarii in Sessione quadragesima sexta Belgii Ordinum auctoritate omnia Synodi acta & decreta fuisse confirmata, injunctumque Arminianis, ut sese illis subjicerent. Tum vero Episcopus, ejusque socii declarabant, quod quidem supremo Magistratui obedire parati essent, nullatenus tamen obstringi possent, ut agnitæ veritati resisterent, suæque conscientiæ deessent: dein quindecim omnino Sessiones nonnisi minis in Arminianos conjectis infumebantur, quin eis illimitata libertas suam sententiam defendendi, & contrariam refutandi concederetur: ceterum ex tot Sessionibus duntaxat quinquagesima quinta, etsi usque ad decimam noctis horam fuisset protracta, ceteris minus fastidiosa videbatur ob familiare colloquium & concursum frequen-

Sæc. XVII. A. C. 1618. quantissimum plurimarum Nobilium
fœminarum, quibus honoratior in Synodo locus cedebatur. Tandem vero Honerdus Consiliarius, ut pertinaci, quæ oriebatur, altercationi finem imponeret, subjunxit: *Promittimus vobis libertatem, quam requiritis, Petimus itaque, ut ad rem veniatis.* Ast ad hæc mox commotior reposuit Prætor Dordraceus: quid! *petimus, dic, mandamus.* Die autem decima septima ejusdem Mensis Gomaristæ ab Ordinibus denuo edictum impetrarunt, vi ejus Arminiani inter plurima convitia velut canes a Synodo fuere ejecti, prohibiti- que, ne quis eorum sine venia urbe excederet, Arminiani autem a tam ini- quo cœtu ac sententia ad Christi Tribunal provocarunt. Hac igitur ratione Gomaristæ ab oppositæ partis metu liberati, pro arbitrio suo quinque articulos explicarunt, eosque ad quem- eunque voluerant, sensum detorquen- tes, censuris perstrinxerunt, nulla amplius habita ratione ad Arminianorum scriptas explicationes rationesque: unde jam tum, uti testatur quidam Author, qui Synodo interfuit, prudentes augurabantur, quod non alius hujus Synodi eventus esset futurus, nisi Arminianorum *condemnatio, major populi exacerbatio, Ecclesiarum hic illic dissipatio,*
nova,

*Vid. Supra
Lib. 184.
S. 54.*

Jæger. l.c.

nova, quæ in procinctu est, & quæ hanc Sæc. XVII.
sequi solet, regionum & Reipublicæ tota- A. C. 1618.
lis ruina: Ita decisus Dordraci contro-
 versis novæ inter ipsos Gomaristas alter-
 cationes, ac Arminianorum Carnificina
 & supplicia sequebantur, prout ad annum
 sequentem narrabimus. Ceterum quan-
 tumvis adulterina hæc Synodus Armi-
 nianorum dogmata in suis Canonibus
 damnarit, & Gomaristæ *hos pro fratri-* Collat. Hagi.
bus habere renuant, asserantque, quod
 ipsi cum Arminianorum sententia ante
 tribunal Divinum tuto consistere non
 auderent, imo Abraham Calovius,
 Arminianorum doctrinam vocet *hære-*
sin perpetuis tenebris, ipsoque orco dignam
& omni detestatione & execratione dignis-
simam, nihilominus ipsimet Gomaristæ
 hodie dum Lutheranos, qui eandem
 profitentur doctrinam, ad fidei com-
 munionem admittunt, proin in eadem
 purissima Ecclesia simul, veritatis &
 erroris conjunctionem fovent: ridicula
 autem est Calvinistarum responsio, qua
 hanc damnationem duntaxat ad Mini-
 stros, non autem ad populum spectare
 asserunt, perinde ac si veritas Redem-
 ptionis, Prædestinationis, gratiæ, libe-
 ri arbitrii &c. *per legitimam Synodum de-*
cisa ac revelata alia sit pro Prædicanti-
bus, alia & quidem opposita & diver-
sa pro populo. Miseret me hujus Sy-

Sæc. XVII. nodi, quæ nonnisi violentiis & pœnis
 A. C. 1618. eo fine conscientias torquebat, ut ma-
 gis impiam stabiliret sententiam, qua
 Deum quasdam animas ex solo suo be-
 neplacito damnare, statuebat, proin
 in eum tanquam auctorem, improbo-
 rum quoque ad pœnam reprobationem
 refundebat. Tam horrenda nempe
 monstra Acatholicorum Religio in ipsis
 suis Synodis parturire solet. Denique
 post factam hanc decisionem, vel Ar-
 minianorum protestatio adversus hanc
 Synodum, tanquam controversi dog-
 matis judicem, fuit legitima, vel non?
 si fuit, ergo Gomaristæ inique vexa-
 runt Arminianos, atque ab eis fidei ob-
 sequium deposcebant: si fuit illegitima,
 igitur Ecclesiæ jus competit, exortas
 fidei controversias supremo judicio de-
 finire, proin aut Protestantes immerito
 ac nonnisi per nefas sese a Catholico-
 rum communione separarunt, schis-
 matisque Auctores fuere, aut facta hac
 separatione fateri coguntur, quod nul-
 la in terris detur potestas, Synodus
 vel Ecclesia, cui suprema de fidei do-
 ctrinis judicandi, ac Religionis con-
 troversias dirimendi potestas competat.
 His insuper adjungere lubet animad-
 versionem Joannis Knippenberghii, qui
 ponderato hujus Conciliabuli successu
 ita concludit: *Post varios conatus gliscenti*
malo

Hist. Eccl.
Ducat. Geld.
l. 6. c. 7.
pag. 219.

malo non poterat modus poni, Sacram Sæc. XVII.
 Scripturam Arminius, hanc & Goma- A. C. 1618.
 rus profert, eandem pro se stare clamat
 uterque: numerantur textus, coacervantur
 testimonia, clamatur: ast non termina-
 tur controversia. Quid igitur? si S. Scri-
 ptura sola juxta illorum sensum sit con-
 troversiarum Judex, ecur has tam acer-
 bas non terminat? Admiranda igitur Dei
 dispositione eo necessitatis redacti sunt A-
 catholici, ut ultra cum Catholicis fatean-
 tur, unicam Scripturam, eamque solam
 controversiis finiendis non sufficere: verum
 ut Judex vivus adsit præterea, qui juxta
 Dei Verbum seu scriptum, seu traditum
 controversias finiat adeo clare, & certe,
 ut litigantium uterque sententiam a Ju-
 dice latam, aut pro, aut contra se li-
 quido intelligat. Ad hanc veritatem A-
 catholici integro pene sæculo, docentibus
 Catholicis, haud valuerunt perducere: per-
 duxit Arminii, Gomarique dissidium... (*)
 dum isti non a sola Scriptura, sed ab
 adversariis suis in hoc Conciliabulo con-
 gregatis, qui se velut Papas seu ve-
 rius Antichristos exhibuerunt, damna-
 ti fuere (**).

§. XLIII.

(*) In præfatione ad considerationem Ari-
 minianismi pag. 219.

(**) Hanc in rem haud absone adduci po-
 terunt